

Cuntas Leithreasa 2018

Vóta 14

An tSaotharlann Stáit

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 14, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reactaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, tugaim tuairisc sa chuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018 ar thuarastail agus ar chostais na Saotharlainne Stáit.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasaithe 2018, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasai-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain.

Dlítear farasbarr €572,989 a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid é den Chuntas seo an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta chomh maith leis na nótaí 1 go 5.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Cuntasaíochta

Tá na polasaithe agus prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta le haghaidh táirgeadh cuntas leithreasa, mar atá leagtha síos ag an Roinn Caitheachais Phoiblí agus Athchóirithe i gCiorclán 24 de 2018, curtha i bhfeidhm agus an cuntas á ullmhú.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht don chóras rialaithe airgeadais inmheánach

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá agam as cinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe airgeadais inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú ag an tSaotharlann Stáit. Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní sin atá ar fáil dom féin agus i gcomhthéacs mo chuid dualgas féin mar Ard-Rúnaí. Freisin, ní féidir le haon chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh ach ráthaíocht réasúnta seachas dearbhráthaíocht go bhfuil sócmhainní cumhdaithe, idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí eile cé acu a chosc nó go ndéanfaí iad a aimsiú go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe airgeadais inmheánacha a chothabháil agus bíonn an córas agus a éifeachtúlacht faoi athbhreithniú a leanann ar aghaidh.

Tá mo fhreagrachtaí comhlíonta agam maidir le riachtanais An Chomhaontacht Bainisteoireachta Seirbhíse idir an tSaotharlann Stáit agus an tOifig Naisiúnta Seirbhísí Comhroinnte chun seirbhísí comhroinnte pharolla agus seirbhísí achmhainní daonna a sholáthar.

Braithim ar litir cinnteachta ón Oifigeach Cuntasaíochta don vóta do sheirbhísí comhroinnte go bhfuil rialacháin iomchuí i bhfeidhm chun seirbhísí comhroinnte pharolla agus seirbhísí achmhainní daonna chur ar fáil don saotharlainne.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil mar chuid di na heilimintí seo a leanas.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ag leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal mar ar sannadh an fhreagracht do bhainistiú airgeadais.
- Bunaíodh gnáthaimh fhoirmeálta do thuairisciú teipeanna suntasacha rialaithe agus do chinntiú gníomhaíochta ceartaithí cuí.
- Is ann do Choiste Iniúchta le comhairle a thabhairt dom maidir le comhlíonadh mo chuid freagrachtaí don chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh.
- Tá nósanna imeachta do phríomh-phróisis ghnó go léir doiciméadaithe.
- Tá córais in áit chun na sócmhainní a chosaint.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistithe

Deimhním go bhfuil creatlach gnáthamh riaracháin agus tuairisciú rialta bainistithe i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt na ndualgas agus córas tarmiligin agus cuntasachta agus, go háirithe, gurb ann dóibh seo a leanas

- Córas buiséadaithe cuí le buiséad bliantúil a choinnítear faoi athbhreithniú ag lucht bainistithe sinsearach.
- Athbhreithnithe rialta ag lucht bainistithe sinsearach a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcomparáid le tuartha.
- Córas bainistithe riosca ag feidhmiú laistigh den Roinn.
- Córais atá dírithe ar chinntiú shlándáil na gcóras TFC.
- Treoirínte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus disciplíní bainistithe tionscadail fhoirmeálta.
- Cinntíonn an tSaotharlann Stáit go ndírítear go cuí ar dhea-chleachtas i gceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm le comhlíonadh gach treoirlíne ábhartha a chinntiú. Chomhlíon an tSaotharlann Stáit na treoirlínte seachas i gcás ceithre chonradh ar luach €198,205 a bhí liostaithe i mo thuairisceán bliantúil maidir le ciorclán 40/2002. Ní dhearnadh na conarthaí seo a sholáthar ar bhealach iomaíoch ar na cúiseanna seo a leanas:
 - Dámhadh conradh amháin arbh fhiú €67,546 é do chuideachta arb é an t-aon soláthraí é le haghaidh earraí tomhaltais saotharlainne áirithe.
 - Bronnadh conradh amháin dar luach €27,552 ar sholáthraí bogearraí saotharlainne speisialaithe agus is é an t-aon soláthraí é le haghaidh uasghrádú tacaíochta agus bogearraí.
 - Dámhadh conradh amháin arbh fhiú €59,177 é do sholáthraí arb é an t-aon ghníomhaire Eorpach é le haghaidh earraí inchaite speisialta d'ionstraim saotharlainne ar leith
 - Caitheadh €43,930 le soláthraí gáis saotharlainne tar éis don chonradh dul in éag i mí an Mhárta 2017. Tá Creat-Chomhaontú á bhunú ag an tSeirbhís Soláthair Oideachais (EPS) don riachtanas seo, a cuireadh moill air.

Iniúchadh inmheánach agus coiste iniúchta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánach ag an tSaotharlann Stáit le pearsanra atá oilete go cuí, a fheidhmíonn de réir cairte scríofa atá faofa agam. Téann anailís de na rioscaí airgeadais sin atá os comhair na tSaotharlann Stáit i bhfeidhm ar a cuid oibre agus tá a cuid pleananna bliantúla iniúchta inmheánaigh, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé d'aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnta. Déantar an fheidhm inmheánach iniúchta a athbhreithniú ó am go chéile agam féin agus ag an gCoiste Iniúchta. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam le cinntiú go ndéantar tuairiscí na feidhme iniúchta inmheánaigh a athleanúint.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an Roinn a aithníonn agus a thuairiscíonn príomh rioscaí agus gníomhaíochtaí bainistíochta tógtha le tabhairt fúthu agus, don méid agus is féidir, na riosca seo a mhaolú.

Tá clár rioscaí in áit a aithníonn na príomh rioscaí don roinn agus tá siad aitheanta, measta agus grádaithe de réir a tábhachta. Déantar athbhreithniú agus uasdátú ar an chlár ag an mBord Bainistíochta (BB) go ráithiúil. Tá toradh na measúnuithe seo úsáidte le hacmhainní a phleanáil agus a dháileadh le cinntiú go ndéantar bainistiú ar rioscaí go leibhéal inghlactha.

Déanann an clár riosca cur síos ar na rialuithe agus gníomhaíochtaí is gá leis na rioscaí a mhaolú agus tugann sé feidhmiú rialuithe do bhaill foirne áirithe.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Tá nósanna imeachta foirmeálta bunaithe le monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus déantar rialú ar easnaimh a chur in iúl dóibh siúd freagrach as gníomhaíocht ceartaitheach a chur i bhfeidhm agus don bhainistíocht agus don Bhord Bainistíochta, áit is ábhartha, go tráthúil. Dearbhaím go bhfuil príomh rioscaí agus na rialuithe bainteach aitheanta agus tá próisis curtha in áit le monatóireacht a dhéanamh ar na príomh rialuithe agus aon easnaimh aitheanta a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtúlacht

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta ag an roinn le monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht a nósanna imeachta do bhainistiú riosca agus rialaithe. Tá monatóireacht agus athbhreithniú na Roinne ar éifeachtúlacht an chórais do rialú inmheánach airgeadais curtha ar an eolas ag obair na n-íniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus an bhainistíocht shinsearach le freagracht as forbairt agus cothabháil ar an chreat do rialú inmheánach airgeadais.

Saincheisteanna rialaithe inmheánacha airgeadais

Níor aithníodh aon laigí san rialú inmheánach airgeadais bainteach le 2018, ba chúis le, nó a d'fhéadfadh a bheith mar chúis le caillteanas ábhartha.

Ita Kinahan

Oifigeach Cuntasaíochta
An tSaotharlann Stáit

29 Márta 2019

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuairisc le cur faoi bhráid Tithe an Oireachtais

Vóta 14 An tSaotharlann Stáit

Tuairim ar an gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 14 An tSaotharlann Stáit don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáiltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 14 An tSaotharlann Stáit don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*. Níl baint ná páirt agam leis An tSaotharlann Stáit agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuairisc ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscim orthu de réir eisceachta, san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

19 Meán Fómhair 2019

Vóta 14 An tSaotharlann Stáit

Cuntas Leithreasa 2018

		2018		2017
		Soláthar mheastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
Caiteachas chláir				
A	Saotharlann anailíseach an rialtais agus seirbhís chomhairleach	10,278	9,742	9,318
Olliomlán		10,278	9,742	9,318
<i>Bain de</i>				
B	Leithreasai-i-gcabhair	935	972	1,023
Glaníomlán		9,343	8,770	8,295

Farasbarr le géilleadh

Tá farasbarr na suime a soláthraíodh le hais na glansuime faoi dhliteanas don ghéilliúint don Státchiste.

	2018	2017
	€	€
Farasbarr le géilleadh	572,989	454,489

Ita Kinahan

Oifigeach Cuntasaíochta
An tSaotharlann Stáit

29 Márta 2019

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2018

	2018	2017
	€000	€000
Pá	5,369	5,279
Neamh-phá	4,373	4,039
Olliomlán	9,742	9,318
<i>Bain de</i>		
Leithreasáí-i-gcabhair	972	1,023
Glaniomlán	8,770	8,295
Athruithe maidir le sócmhainní caipitil		
Ceannacháin airgid thirim	(999)	
Dímheas	822	
Caillteanas ar dhiúscairtí	1	
	(176)	(201)
Athruithe maidir le glansócmhainní reatha		
Méadú ar fhabhruithe deiridh	73	
Méadú ar stoc	(18)	
	55	82
Caiteachas díreach	8,649	8,176
Caiteachas iompraithe ó áit eile		
Glancaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)	1,295	1,367
Measchíosanna	1,638	1,622
Costas chláir ghlan	11,582	11,165

1.1 Glancaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Tá an glancaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara comhdhéanta de na méideanna seo a leanas maidir le Vóta 14 a tabhaíodh in áit éigin eile.

	2018	2017
	€000	€000
Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	1,286	1,355
Vóta 18 Seirbhísí Comhroinnte	9	12
	1,295	1,367

Nóta 2 Ráiteas ar Staid Airgeadais ag 31 Nollaig 2018

	Nóta	2018 €000	2017 €000
Sócmhainní caipitil	2.2	1,897	1,721
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.3	112	253
Stoic	2.4	192	174
Réamhíocaíochtaí		614	630
Ioncam fabhraithe		140	80
Iarmhéideanna dochair eile	2.5	15	5
Dlíte ón státchiste	2.7	61	(3)
Iomlán na sócmhainní reatha		1,134	1,139
Lúide dlíteanas reatha			
Costais fhabhraithe		245	128
Iarmhéideanna creidmheasa eile	2.6	188	255
Iomlán na ndlíteanas reatha		433	383
Glansócmhainní reatha		701	756
Glansócmhainní		2,598	2,477
Léirithe ag:			
Cuntas maoiniú Stáit	2.1	2,598	2,477

2.1 Cuntas maoiniú Stáit

	Nóta	2018 €000	2017 €000
Iarmhéid ag 1 Eanáir		2,477	2,358
Eisiocaíochtaí as an Vóta			
Soláthar mheastacháin	Cuntas	9,343	
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(573)	
Vóta glan		8,770	8,295
Caiteachas (airgead tirim) a tabhaidh in áit eile	1.1	1,295	1,367
Caiteachas neamh-airgid - measchíosanna	1	1,638	1,622
Costas chláir ghlan	1	(11,582)	(11,165)
Iarmhéid ag 31 Nollaig		2,598	2,477

2.2 Sócmhainní caipitil

	Trealamh oifige €000	Troscán agus feistis €000	Iomlán €000
Ollsócmhainní			
Costas nó luacháil ag 1 Eanáir 2018	13,651	556	14,207
Breiseanna	997	2	999
Diúscairtí	(1,966)	—	(1,966)
Costas nó luacháil ag 31 Nollaig 2018	12,682	558	13,240
Dímheas carntha			
Costas nó luacháil ag 1 Eanáir 2018	11,946	540	12,486
Dímheas don bhliain	820	2	822
Dímheas ar dhiúscairtí	(1,965)	—	(1,965)
Dímheas carntha ag 31 Nollaig 2018	10,801	542	11,343
Glansócmhainní ag 31 Nollaig 2018	1,881	16	1,897
Glansócmhainní ag 31 Nollaig 2017	1,705	16	1,721

2.3 Banc agus airgead

ag 31 Nollaig	2018 €000	2017 €000
Fúilleach PMG	106	248
Fúilleach cuntais bainc tráchtála	5	5
Airgead tirim	1	—
	112	253

2.4 Stoic

ag 31 Nollaig	2018 €000	2017 €000
Ábhar inchaite ceimiceach agus saotharlainne	153	138
Stáiseanóireacht agus ábhar inchaite teicneolaíochta faisnéise	39	36
	192	174

2.5 Iarmhéideanna dochair eile

ag 31 Nollaig	2018 €000	2017 €000
Costais taistil inaisíochta	2	1
Scéim pas taistil inaisíochta	11	2
Scéim um rothlaocht chun oibre inaisíochta	2	2
	15	5

2.6 Iarmhéideanna creidmheasa eile

ag 31 Nollaig	2018 €000	2017 €000
Suimeanna atá dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	69	93
Árachas Sóisialach Pá-Choibhneasa	46	65
An Muirear Sóisialta Uilíoch	15	21
Cáin Mhaoine Áitiúil	1	1
Cáin Bhreisluacha ar Éadálacha in-AE	17	15
	<u>148</u>	<u>195</u>
Asbhaintí den phárolla áta á gcoinneáil ar fionraí lghnéitheacha	40 <u>—</u>	60 <u>—</u>
	<u>188</u>	<u>255</u>

2.7 Maoiniú glan ón Státchiste atá dlite

ag 31 Nollaig	2018 €000	2017 €000
Farrasbarr le géilleadh	573	454
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(634)	(451)
Maoiniú glan ón Státchiste atá dlite	<u>(61)</u>	<u>3</u>
Arna léiriú le:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	112	253
Iarmhéideanna dochair: ar fionraí	15	5
	<u>127</u>	<u>258</u>
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(148)	(195)
Iarmhéideanna creidmheasa: ar fionraí	(40)	(60)
	<u>(188)</u>	<u>(255)</u>
	<u>(61)</u>	<u>3</u>

2.8 Ceangaltais

ag 31 Nollaig	2018 €000	2017 €000
Iomlán ceangaltais infhorfheidhmithe le dlí	<u>277</u>	<u>296</u>

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

A	Saotharlann anailíseach agus seirbhís chomhairleach an Rialtais	2018		2017
		Soláthar mheastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais	5,898	5,369	5,279
ii	Taisteal agus cothabháil	40	37	33
iii	Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha	256	249	248
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	70	68	48
v	Trealamh oifige agus seirbhísí TF sheachtaracha	2,451	2,527	2,321
vi	Costais áitreabh oifige	1,545	1,471	1,376
vii	Seirbhísí comhairleoireachta agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar pholasaithe	18	21	13
		10,278	9,742	9,318

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		2018		2017
		Measta	Réadaithe	Réadaithe
		€000	€000	€000
1	Fáltais d'anailísí éagsúla, scrúduithe srl	700	754	818
2	Fáltais ó asbhaintí bainteach le pinsin ar luach saothair na seirbhíse poiblí	235	218	205
	lomlán	935	972	1,023

Nóta 5 Líon agus pá na bhfostaithe

5.1 Líon na bhfostaithe (comhionann le fostaithe lánaimseartha)

	2018	2017
Líon foirne ag deireadh na bliana	93	96

5.2 Pá

	2018	2017
	€000	€000
Pá	4,944	4,870
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	23	21
Ragobair	3	1
ÁSPC an Fhostóra	399	387
Pá iomlán	5,369	5,279

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	Uasíocaíocht aonair is airde	
			2018	2017
			€	€
Ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	1	1	19,336	16,657
Liúntais eile	4	—	2,384	2,430
Ragobair	5	—	1,419	645

Ní bhfuair aon bhall foirne íocaíochtaí breise i níos mó ná catagóir amháin.

5.4 Íocaíochtaí feidhmiúcháin agus fiúntais

Faoi thearmaí an chomhaontaithe athchóirithe an 1% PCW idir Comhlachas na Seirbhíseach Uachtarach Stáit agus Poiblí agus an Rialtas, san iomlán fuair deichniúr oifigeach €29,450 maidir le liúntais CIO (2017: €29,142).

5.5 Ró-íocaíochtaí párolla

B'ionann ró-íocaíochtaí ag deireadh na bliana agus €2,794 i leith cúigear duine aonair (2017: €6,210, triúr duine). As seo, tá pleananna téarnaimh i bhfeidhm ag € 1,444 maidir le ceathrar duine (2017: € 6,210, triúr duine).